

MAKRO AKADEMİ YAYINLARI

KPSS

DENEME SINAVI – 7 –

ÇÖZÜM KİTAPÇIĞI

1. Cumhurbaşkanı bir kanunu iade ettiğinde TBMM Üye Tam sayısının salt çoğunluğuyla (301 oyla) direnirse Cumhurbaşkanı'nın yayımlama zorunluluğu ortaya çıkar.

Cevap: A

2. Sorunun tahlili;

- Herkes, kendisiyle ilgili kişisel verilerin korunmasını isteme hakkına sahiptir.
- Vatandaşın yurt dışına çıkma hürriyeti, ancak suç soruşturması veya kovuşturması sebebiyle hâkim kararıyla sınırlandırılabilir.
- Memurlar ve diğer kamu görevlileri, toplu sözleşme yapma hakkına sahiptirler.
- Kadınlara yönelik kanunla alınacak tedbirler, anayasanın eşitlik ilkesine aykırı sayılamaz hükümlerinin hepsi 2010 anayasa değişiklikleriyle 1982 anayasasına dahil olmuştur.

Cevap: E

3. Devlet Denetleme Kurulunun denetleyebileceği organların arasına Türk Silahlı Kuvvetleri de girmiştir. Yargıyı hala denetleyememektedir.

Cevap: A

4. Anayasa değişiklikleri sadece şekil açısından denetlenebilir. Anayasa değişikliklerinde teklif çoğunluğuna, oylama çoğunluğuna ve ivedilikle görüşülemeyeceği şartına uyulup uyulmadığı hususları denetlenir. Dava açma süresi normun resmi gazetede yayımından itibaren ON GÜNDÜR. Anayasa Mahkemesi'nde doğrudan iptal davası açma hakkına Cumhurbaşkanı ve TBMM üye tamsayısının 1/5 i sahiptir.

Cevap: D

5. Şu kararların temyiz ve istinafi olmaz.

- Konusu beş bin Türk lirasını geçmeyen vergi davaları, tam yargı davaları ve idari işlemlere karşı açılan davalar. Bu kararlar kesin. Temyiz ve istinafa gidilemez.
- Ara kararlara temyize gidilemez.
- Aynı yargı kolu içinde başka bir mahkemenin görevli olduğu gerekçesiyle verilen görevsizlik kararına temyize gidilemez
- Hasım düzeltimi kararına temyize gidilemez
- Dilekçenin İYUK 3-5. Maddelere aykırı olduğu gerekçesiyle verilen, Dilekçenin Reddi kararına temyiz ve istinafa gidilemez.

Cevap: C

ÇÖZÜMLER

6. Genel idari yargıdaki olağan kanun yolları "Temyiz ve İstinaftır".

Cevap: D

7. Belediye meclisinin kararlarına ilişkin şunlar söylenebilir.

- Belediye başkanı, hukuka aykırı gördüğü meclis kararlarını, gerekçesini de belirterek yeniden görüşmek üzere beş gün içinde meclise iade edebilir.
- Yeniden görüşülmesi istenilmeyen kararlar ile yeniden görüşülmesi istenip de belediye meclisi üye tam sayısının salt çoğunluğuyla ısrar edilen kararlar kesinleşir.
- Belediye başkanı, meclisin ısrarı ile kesinleşen kararlar aleyhine on gün içinde idarî yargıya başvurabilir.
- Kararlar kesinleştiği tarihten itibaren en geç yedi gün içinde mahallin en büyük mülkî idare amirine gönderilir. Mülkî idare amirine gönderilmeyen kararlar yürürlüğe girmez.

Cevap: E

8. Sayıştay Kamu Kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarını, vakıf üniversitelerini ve spor federasyonlarıyla, varlık fonu bünyesindeki kuruluşları denetleyemez.

Cevap: D

9. Kural olarak vesayet denetiminde denetleyen makam denetlenen makamın işlemini değiştiremez.

Cevap: C

10.4734 sayılı kamu ihale kanununa tabi olmayan işler ve kuruluşlar şunlardır:

- Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu ile Fon'un hisselerinin tamamına ya da bir kısmına sahip olduğu bankalar ve enerji, su, ulaştırma ve telekomünikasyon sektöründe faaliyet gösteren teşebbüs, işletme ve şirketlerin mal ve hizmet alımları ile yapım işleri
- Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşları alımları
- Vakıf üniversiteleri alımları
- Kanun kapsamında bulunan kuruluşların kuruluş ve amaçları gereği işlemek, değerlendirmek, iyileştirmek veya satmak üzere doğrudan doğruya üreticilerden veya ortaklarından yaptıkları tarım ve hayvancılıkla ilgili ürün alımları
- Kanun kapsamında bulunan kuruluşların Orman Kanunu hükümleri uyarınca orman köylülerini kalkındırma kooperatiflerinden ve köylülerden yapacakları hizmet alımları
- Kanun kapsamında bulunan kuruluşların savunma, güvenlik ve istihbarat ile ilgili silah, malzeme, donanım ve sistem alımları
- Kanun kapsamında bulunan kuruluşların uluslararası anlaşmalar gereğince sağlanacak dış finansman ile yaptırılacak olan ve finansman anlaşmasında farklı ihale usul ve esaslarının uygulanacağı belirtilen mal ve hizmet alımları ile yapım işleri
- T.C. Merkez Bankasının banknot ve kıymetli evrak üretim ve basımı ile ilgili mal ve hizmet alımları
- Kanun kapsamında bulunan kuruluşların kuruluş yabancı ülkelerdeki örgütlerinin mal ve hizmet alımları ve yapım işleri ile yurt dışında bulunan

nakil vasıtalarının o yerden sağlanması zorunlu mal veya hizmet alımları

- Kanun kapsamındaki kuruluşların çeşitli kamu kuruluşlarından yapacakları alımlar
- Ulusal araştırma-geliştirme kurumlarının yürüttüğü ve desteklediği araştırma-geliştirme projeleri için gerekli olan mal ve hizmet alımları.

Cevap: D

11. Olayda faillerin bilinçsiz taksiri söz konusudur. Faillerden biri mağduru bilinçsiz taksirle öldürmüş, diğeri teşebbüs aşamasında kalmıştır. Fakat mağduru kimin öldürdüğü belli olmadığından, şüpheden sanık yararlanır ilkesi gereği her ikisinin de teşebbüsten ceza alması gerekir fakat taksirli suçlara teşebbüs cezalandırılmadığından her ikisi de ceza almaz.

Cevap: E

12. Tekerrür halinde sonraki suçun cezası arttırılmaz. Tekerrür cezayı arttıran bir güvenlik tedbiri değildir.

Cevap: B

13. Reddi istenen hakim red hakkındaki müzakereye katılamaz. Ancak red istemi hakkındaki görüşlerini yazılı olarak bildirir.

Cevap: D

14. Soruşturma evresinde tutuklama kararı veremeyen C.savcısı tutukluyu kendisi resen serbest bırakabilir. Böyle bir durumda savcının kararına karşı başvuracak bir kanun yolu da yoktur.

Cevap: C

15. Asliye Ceza Mahkemeleri üst sınırı 10 yıla kadar hapis cezasını gerektiren suçları yargılar.

Cevap: A

16. Olağanüstü itiraz sanık lehine olursa süre yoktur. Sanık aleyhine itiraz 30 gün içinde yapılır.

Cevap: C

17. Bir hukuksal işlemin kurucu unsurlarından yoksun olması hâlinde uygulanan, en ağır derecedeki geçersizlik yaptırımıdır. Hakikaten yokluk yaptırımının söz konusu olduğu durumlarda o işlem, sanki hiç var olmamış gibi kabul edilmektedir. Bir diğer ifade ile yokluk yaptırımı, hukuksal işlemin kurulmamış sayılmasına yol açmaktadır. Bu sebeple, yokluk yaptırımının, uygulama alanı son derece dardır. Eğer karşılıklı açıklanan iradeler, öneri ve kabul niteliğini taşıyorlarsa, o hukuksal işlem yok kabul edilir. Yokluk sonucunu doğuracak sebebi, HERKES ileri sürebilir, HER ZAMAN ileri sürebilir; ileri sürülmemişse hâkim tarafından RE'SEN nazara alınır.

Cevap: C

18.B iyiniyetli olmadığı için; söz konusu olayda emin sıfatıyla zilyetten devralınmış olmasına rağmen, saatin mülkiyetinin geçmesi söz konusu olamaz.

Cevap: B

20.Sınırlı ehliyetsizler bazı işlemleri hiç yapamazlar; yani bunları ne bizzat ne de yasal temsilcilerinin rızasıyla yapmaları mümkündür. Hatta yasal temsilciler dahi bu işlemleri sınırlı ehliyet-siz nâmına yapamazlar. Bunlara yasak işlemler denir. Yasak işlemler, yapıldıkları takdirde hiçbir hüküm ifade etmezler, yani "bâtil"dirlar. Bu işlemlerin neler olduğu MK. m. 449'da ifade edilmektedir. Bunlar;

- 1) Önemli bağışlamada bulunma,
- 2) Vakıf kurma, (Ancak, sınırlı ehliyet-sizler, 15 yaşını doldurmaları şartıyla vasiyet yoluyla vakıf kurma hakkına sahiptirler)
- 3) Kefil olma,
- 4) Rekabet yasağı sözleşmesi yapma.

Cevap: E

19.MK. m.2/II'ye göre, "Bir hakkın açıkça kötüye kullanılmasını hukuk düzeni korumaz." Bir hakkın kötüye kullanılması demek, o hakkın dürüstlük kurallarına apaçık (aşikâr) derecede aykırı kullanılmış ve bundan başkalarının zarar görmüş veya zarar görme tehlikesiyle karşılaşmış olmaları demektir. Pek tabii, bir hakkın kullanılması başkalarının menfaatlerini zarara uğrattınca hemen "bu hak kötüye kullanılıyor" demek doğru olmaz; zira bir hakkın kullanılması çoğu kez başka bir kimsenin menfaatini zedeleyebilir. Hakkın kötüye kullanılması yasağı dürüstlük kurallarına bağlanmış bir kuraldır.

Cevap: D

21.Elbirliği ortaklığı, ya kanunun öngördüğü hukuki olaylarla veya kanunun öngördüğü sözleşmelerle gerçekleşir. Hukuki olay ile vücut bulan elbirliği ortaklığının tipik örneği, **miras ortaklığıdır**. Sözleşmeden doğan elbirliği ortaklığı hâlleri ise şunlardır:

- Karı-koca arasındaki mal rejimlerinden genel mal ortaklığı (MK m. 257) ve sınırlı mal ortaklığı (MK m. 258).
- Aile malları ortaklığı (MK m. 373).
- Adi şirket (BK m. 520 vd.)

Cevap: E

22. Taşkın yapı ile haksız yapıyı birbirinden ayırt etmek gerekir. Taşkın yapı, taşıdığı arazinin bütünleyici parçası değildir. Taşkın yapının mülkiyeti yapı sahibine aittir. Buna karşılık haksız yapı yer aldığı arazinin bütünleyici parçasıdır. Haksız yapıda koşulların varlığı hâlinde sadece arazinin mülkiyetinin devri talep edilebilir. Taşkın yapıda ise, uygun bir bedel karşılığında taşan kısım için bir irtifak hakkı kurulmasını veya bu kısmın bulunduğu arazi parçasının mülkiyetinin kendisine devredilmesi talep edilebilir.

a. Arazi maliki, diğer arazideki yapının kendi arazisine taşmasına izin vermişse; taşan kısım, yapı malikinin mülkü olur. Bir diğer ifadeyle, yapı sahibine ait taşınmazın bütünleyici parçası olur.

b. Böyle bir izin yoksa zarar gören malik taşmayı öğrendiği tarihten başlayarak 15 gün içinde itiraz edebilir. Bu itirazla taşan kısmın kaldırılması istenebilir. İtiraz, taşan yapının haksız yapıldığının, yapının malikine veya temsilcisine bildirilmesidir. Bu bildirim taşan kısmın kaldırılması talebinin kaybını önleyici beyandır. İtirazı arazi maliki yapabileceği gibi, yapının taşması yüzünden zarara uğrayan sınırlı aynı hak sahipleri de yapabilir. Fakat bunlar dışındaki bir kimsenin itirazı dahi, yapıyı yapanın iyniyetini ortadan kaldırdığı oranda mevcuttur. Taşkın yapı komşu arazi malikine aitse itiraz malike, yapı bir üst hakkı sahibine aitse itiraz üst hakkı sahibine yapılmalıdır. Yapıyı yapan müteahhit inşaat malikinin temsilcisi sayılabilir ve itiraz ona da beyan edilebilir.

Cevap: A

23. Taşınmaz rehni, bir alacağın güvencesini oluşturur. Gerçekten rehin hakkı, sahibine alacağını borçludan alamadığı takdirde rehnedilmiş olan taşınmazı icra yoluyla sattırarak satış bedelinden öncelikle alma yetkisini verir (MK m. 873). Güvencenin kapsamına gelince: Taşınmaz rehni her şeyden önce rehnedilmiş olan taşınmazın bütünleyici parçaları ile eklentilerini de kapsar (MK m. 862/1). O halde, bütünleyici parça olması itibarıyla "doğal semereler" de asıl şeyden ayrılıncaya kadar güvencenin kapsamına girerler.

Cevap: E

24. Alacak hakkının amacına hizmet eden fakat bu haktan ayrı, özel niteliği bulunan haklardır. Borç ilişkisinde alacaklının temel menfaatini temsil etmez, asıl olarak amaçlanmazlar. İkincil hak olarak ifade edilmelerinin sebebi, alacaklıya talep yetkisi vermeyip yalnızca bir hukuki ilişki ortamında belirli kanuni şartların varlığı hâlinde kullanılabilir olmalarıdır. Bağlı hak olarak ifade edilmelerinin sebebi ise varlık ve geçerliliklerinin asli hakkın varlık ve geçerliliğine bağlı olmasıdır. Bir diğer ifade ile fer'i haklar, asli hakkı takip ederler. Borcu sona erdiren sebeplerden biri ile asli hak ortadan kalkmışsa buna bağlı olan fer'i haklar da son bulur (Örneğin, kredi borçlusu borcunu bankaya ödediğinde bankanın kefile karşı fer'i hakkı da son bulacaktır).

Cevap: E

ÇÖZÜMLER

25. Öneriye uygun olarak, öneriden sonra açıklanan ve sözleşmenin meydana gelmesine kesin olarak imkân sağlayan, varması gerekli, tek taraflı, kurucu yenilik doğuran beyandır. Kabul, öneri sahibine önerinin bağlayıcı olduğu süre içinde yöneltilmiş olmalıdır. Kabul, tamamen öneriye uygun, öneriyi onaylar nitelikte olmalıdır. Eğer kabul cevabı, yapılan öneriyi değiştirir, genişletir ya da onu tamamlarsa bu, yeni bir öneri sayılır.

Cevap: B

26. Üst hakkı niteliği itibarıyla bir sözleşmedir. Yenilik doğuran haklar ise tek taraflı irade açıklamalarıdır.

Cevap: A

27. Cins borçlarında borçlunun ifa etmekle yükümlü olduğu şey, onun kusuru olmadan yok olsa bile borçlu, borcundan kurtulmaz. Bir diğer ifade ile borcun ifası, borçlunun sorulu tutulamayacağı sebeplerle imkânsızlaşırsa borç sona ermez.

Cevap: E

28. Kural olarak sözleşmeden doğan alacaklar, 10 yıllık zamanaşımına tâbidir (TBK m.146).

Aşağıdaki alacaklar için 5 yıllık zamanaşımı uygulanır;

- Kira bedelleri, anapara faizleri ve ücret gibi dönemsel edimler
- Otel, motel, pansiyon ve tatil köyü gibi yerlerdeki konaklama bedelleri ile lokanta ve benzeri yerlerdeki yeme içme bedelleri
- Küçük sanat işlerinden ve küçük çapta perakende satışlardan doğan alacaklar
- Bir ortaklıkta, ortaklık sözleşmesinden doğan ve ortakların birbirleri veya kendileri ile ortaklık arasındaki, bir ortaklığın müdürleri, temsilcileri, denetçileri ile ortaklık veya ortaklar arasındaki alacaklar
- Vekâlet, komisyon ve acentelik sözleşmelerinden ticari simsarlık ücreti alacağı dışında simsarlık sözleşmesinden doğan alacaklar
- Yüklenicinin yükümlülüklerini ağır kusuru ile hiç ya da gereği gibi ifa etmemesi dışında eser sözleşmesinden doğan alacaklar (TBK m.147).

Cevap: A

29. Nafaka borcu Türk Medeni Kanunu'nda düzenlenmektedir.

Cevap: B

30.6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda düzenlenen ticaret şirketlerinden biri olan limited şirket en az 1 en fazla 50 gerçek veya tüzel kişiden oluşur. Limited şirket, anonim şirket ve paylı komandit şirket sermaye şirketleri arasında yer almaktadır. Adi şirket, adi komandit şirket ve kollektif şirket ise şahıs şirketleri arasında yer almaktadır.

Cevap: D

31. Haksız rekabet rakipler arasındaki ilişkileri olumsuz yönde etkileyen dürtürlük kurallarına aykırı davranışlar ve ticari faaliyetlerin aldatıcı olarak yürütülmesidir. Haksız rekabet durumunda tespit, men, düzeltme ve tazminat davası açılır. Haksız rekabet ile ilgili davalar fiilin öğrenildiği tarihten itibaren 1 yıl her halükarda fiilin gerçekleştiği tarihten itibaren 3 yıl içinde zamanaşımına uğrar. Ancak men davasında zamanaşımı işlemez.

Cevap: A

32. İç ilişkilerinde ve örgütlenmesinde merkeze bağlı, dış ilişkilerinde merkezden bağımsız faaliyette bulunan, ayrı mekan ve ayrı yönetime sahip olan iktisadi birimlere şube denir. Şubeler iç ilişkilerinde ve örgütlenmesinde merkeze bağlı olduğu için ticari işletme olarak nitelendirilemez. Çünkü bir işletmeyi ticari işletme olarak nitelendirebilmek için hiçbir yere bağlı olmadan faaliyette bulunması gerekir. Şubeler kuruldukları tarihten itibaren 15 gün içinde kendi bulunduğu yerin ticaret siciline tescil ve ilan ettirilmelidir. Ticari temsilcinin temsil yetkisi birlikte imza koşuluyla veya merkez/şube'nin işleriyle sınırlandırılabilir. Şubelerin tüzel kişiliği bulunmamaktadır. Merkezleri Türkiye dışında olan işletmelerle ilgili iflas davası Türkiye'de şubenin bulunduğu yerdeki asliye ticaret mahkemesinde açılabilir.

Cevap: B

33. Kollektif şirketlerde ortaklar rekabet yasağına tabidir. Hiçbir ortak, diğer ortakların rızası olmaksızın, aynı sektörde faaliyette bulunan başka bir şirkette, sı- nırsız sorumlu ortak olamaz, yöneticilik yapamaz. Kollektif şirket ortağı, bir başka anonim şirket ortağı olabilir. Çünkü anonim şirket ortakları sınırlı sorumludur.

Cevap E

34. Bono, poliçe, makbuz senedi, varant, konişmento nakil senedi hamiline düzenlenemez. Bunun dışındaki senetler hamiline düzenlenebilir.

Cevap: D

35. **Ciro**; emre yazılı senetlerde hakkın devrine yönelik irade beyanıdır. Kısmi ciro geçersizdir. Ancak alonja ciro geçerlidir. **Ciro** senedin ön yüzüne veya arka yüzüne yapılabilir. **Ciro** işlemi kayıtsız şartsız olmalıdır. **Poliçede** ilk cira-ranta lehdardır. **Çeklerde** muhatap bankanın cirosu geçersizdir. Bankaya yapılan ciro ise makbuz hükmündedir.

Cevap: B

36. **Takip** işlemleri, tarafların yapmış olduğu taraf takip işlemleri ve icra organlarca yapılan, borçlunun hukuki durumuna zarar veren, borçlu aleyhine olan ve cebri icra prosedürünü alacaklı lehine ilerleten icra takip işlemleri olmak üzere ikiye ayrılır.

Paranın ödenmesi/paranın paylaşılması aşaması, her ne kadar icra organında da yapılsa da cebri icra prosedürünü alacaklı lehine ilerletmediği, sonlandırıcı bir işlem olduğu için icra takip işlemi değildir, bağımsız bir işlemdir.

Cevap: C

37. **İcra Mahkemesi**, icra teşkilatının asıl organları arasında yer alır. İcra iflas hukukunda çok önemli görevleri vardır. İcra mahkemeleri sınırlı inceleme yetkilerini haiz olduğu için vermiş oldukları kararlar maddi anlamda kesin hüküm teşkil etmezler. Ancak icra mahkemesinin, ihalenin feshi ve istihkak davasında vermiş olduğu kararlarında her türlü incelemeyi sınırsız yaptığı için vermiş oldukları kararları da maddi anlamda kesin hüküm teşkil eder. icra mahkemesinin kararlarına örnek verecek olursak, cebri icra organlarının yapmış oldukları işlemleri, şikayet yoluyla incelemek, ihalenin feshine ilişkin talepleri incelemek, hacizde istihkak davasını çözümlenmek, itirazın kaldırılması bunlara örnek olarak verilebilir. İtirazın iptali davası, borçtan kurtulma davası, istirdat davası ve iflas davası icra Mahkemesi'nin değil genel mahkemenin görevleri arasındadır.

Cevap: D

38. **Konkordato**, alacaklılarla borçluların, devlet makamları huzurunda uzlaşması, anlaşması demektir ve anlaşmayı kabul etmeyenlerin de bu anlaşmayla bağlı olması demektir.

İflas dışı konkordatoda, bu anlaşma teklifini Tacir olup olmadığına bakılmaksızın herkes yapabilir ve bu teklif asliye ticaret mahkemesine yapılır.

Cevap: C

39. Borçtan kurtulma davası, Genel haciz yolunda, imzaya itirazın geçici kaldırılmasının kesin kaldırmayı dönüşmesine engellemek için borçlu tarafından genel mahkemelerde açılan bir davadır. Bu dava, geçici haczin kesin hacze dönüşmesini engellemek için borçluya verilmiş son bir şanstır ve bu dava itirazın geçici kaldırılması kararının tefhim veya tebliğinden itibaren 7 gün içinde; ve ilk duruşma gününe kadar dosya borcunun yüzde 15'i oranında teminatın mahkeme veznesine depo edilmesi karşılığında açılmak zorundadır.

Cevap: B

40. Kambiyo senetlerine özgü haciz yolu, ilamsız bir icra takip türüdür. Bu yola baş bulabilmek için alacaklının elinde mutlaka, bono, poliçe veya çek olmak zorundadır. Bunların asıllarını alacaklı takip talebine ekleyerek icra dairesine verir. İcra dairesi alacaklının bu yola gidebilme durumuna istinaden, sınırlı bir inceleme yapıp derhal ödeme emri gönderir. Bu haciz yolunda ödeme süresi 10 gün olup itiraz süresi 5 gündür ve icra mahkemesine yapılır. Eğer, alacak, hem kambiyo senedine bağlanmış hem de rehin ile güvence altına alınmışsa o zaman alacaklı, doğrudan, Rehnin Paraya Çevrilmesi Yoluyla takip yapmadan; ister rehinin paraya çevrilmesi yoluyla takip, isterse de kambiyo senetlerine mahsus haciz yolu ile takip yapabilir.

Cevap: D

1. Stackberg modelinde firmalardan biri miktar önderi iken Bowley modelinde her iki firma da lider gibi davranır.

Cevap: D

2. Kaynak tahsisi (hangi malın ne kadar üretileceği) mikro iktisadın inceleme alanına girer.

Cevap: A

$$3. \varepsilon_{TR}^P = \frac{\%TR}{\%P} = 1 - |\varepsilon_d|$$

$$\varepsilon_d = \frac{\%Q}{\%P} = \frac{-\%3}{+\%6} = -\frac{1}{2} \Rightarrow \varepsilon_{TR}^P = 1 - |\varepsilon_d| = 1/2$$

$$\varepsilon_{TR}^P = 1/2 = \frac{\%TR}{\%P} = \frac{\%TR}{+\%6} \Rightarrow \%TR = +\%3$$

Cevap: A

4. Etkili bir taban fiyat, denge fiyatının üstünde olmalıdır. Denge fiyatının altında ise hiçbir iktisadi sonuç oluşmaz.

Cevap: E

5. Farksızlık eğrisi içbükey ise malların ayrı ayrı kullanılması daha çok fayda sağlayacağı için, tüketici mallardan sadece birini kullanır. Şekle göre tüketici maksimum faydayı B veya C noktasında sağlar.

Cevap: E

6. Doğrusal farksızlık eğrisi malların tam ikame olması anlamına gelir. Bu durumda daha ucuz olan mal tercih edilir. Fiyatlar aynı ise "çoklu denge" geçerlidir.

$MRS_{x,y} > -P_x / P_y \Rightarrow$ F.E. daha dik \Rightarrow Sadece x

$MRS_{x,y} < -P_x / P_y \Rightarrow$ B.D. daha dik \Rightarrow Sadece y

$MRS_{x,y} = -P_x / P_y \Rightarrow$ FE ile BD örtüşür \Rightarrow Çoklu denge

Cevap: D

$$7. MRTS_{K,L} = -\frac{\Delta L}{\Delta K} = \frac{MP_K}{MP_L} = -\frac{4}{5} = -0,8$$

Cevap: A

8. Azalan verimler yasası, kısa dönemde MP_L 'nin azalmasını (SMC'nin artmasını) ifade eder. Bu ise toplam ürünün azalarak artmaya (toplam maliyetin artarak artmaya) başlaması demektir. Bu olayın fayda ile bir ilişkisi yoktur.

Cevap: E

$$9. U=5x+2y \Rightarrow \left. \begin{array}{l} MU_x = 5 \\ MU_y = 2 \end{array} \right\} MU \text{ sabit}$$

$$MRS_{x,y} = -\frac{MU_x}{MU_y} = -\frac{5}{2} = -2,5$$

\rightarrow eğim sabit \Rightarrow FE doğrusal

Cevap: C

ÇÖZÜMLER

10. Tam Rekabet $\Rightarrow d = P = AR = MR$

Denge $\Rightarrow MR = MC$

Kapatma Noktası $\Rightarrow P = AVC$

$$P = \boxed{d = AR = MR = MC = AVC}$$

Cevap: E

11. $MR_1 = MC_1$ ve $MR_2 = MC_2 \Rightarrow MR_1 = MR_2$

EŞİT

$$MR = P \left(1 - \frac{1}{|\epsilon_d|}\right) \Rightarrow 20 \left(1 - \frac{1}{2}\right) = P \left(1 - \frac{1}{4}\right)$$

$$10 = \frac{3P}{4} \Rightarrow P = 40/3$$

Cevap: D

12. Simetri varsayımıyla oluşturulan algılanan talep eğrisi, ayrılık varsayımıyla oluşturulan gerçek (oransal) talep eğrisinden daha yatıktır.

Cevap: C

13. Eğri dışına bir hareket, toplam faydayı azaltacağından etkinliği bozar. Bu durumda her iki tüketici kaybetmiş olabileceği gibi, kaybedenin kaybı kazananın kazancından daha büyük de olabilir.

Cevap: B

14. Klasik teoriye göre, tüketim (C), tasarruf (S) ve yatırımlar (I) tamamen faize bağlıdır. Faiz arttığında rasyonel tüketiciler marjinal bir tercihte bulunarak gelecekteki tüketimi bugüne tercih ederler. Bu durum bugünkü tüketimin azalıp, tasarrufların artmasına neden olur. Yatırımcılar ise faiz düştüğünde, biriken fonları daha çok kullanıp daha fazla yatırım yapar. Böylece yatırım – tasarruf eşitliği sağlandığında mal piyasası dengeye gelerek denge faiz ortaya çıkmış olur. Dolayısıyla sorunun cevabına göre; Klasiklere göre faiz arttığında, tüketim fırsat maliyetinde meydana gelen artış nedeniyle bugünkü tüketim azalarak, tasarruflar artış gösterir.

Cevap: C

MAKRO AKADEMİ

15. Beklentilerin adaptif olduğunu savunan Monetaristlere göre, para arzında meydana gelen bir artış, ilk 6 – 9 aylık kısa dönemde (parasalcı aktarım mekanizması işliyorken) doğrudan mal ve hizmetlere olan talebi artırarak kısa dönemde hem hasılanın hem de fiyatların artmasına neden olur. Hatta ilk 6–9 aylık kısa dönemde hasılanda meydana gelen artış, fiyatlarda meydana gelen artıştan daha fazla olur. Ancak, bu artışı izleyen ikinci 6 – 9 aylık uzun dönemde hasıla doğal hasıla seviyesine geri dönerken sadece fiyatlar artmaya devam eder.

Cevap: B

16. Mal piyasası değişkenleri arasındaki denge ilişkisini gösteren yatırım – tasarruf özdeşliğine göre geçerli olan ana denklem şöyledir:

$$S - I = (G - T) + (X - M).$$

Öte yandan, harcanabilir gelir (Y_d) her zaman tüketim (C) ve tasarrufların (S) toplamından oluştuğu için,

$Y_d = C + S$ şeklindeki denklem işlemektedir. Bu durumda soruya göre harcanabilir gelir 5.100 TL, tüketim harcamaları $C = 3.800$ TL olduğundan, tasarruflar (S),

$$Y_d = C + S$$

$$5.100 \text{ TL} = 3.800 \text{ TL} + S$$

$S = 1.300$ TL olarak bulunmuş olur. Bulunan değerleri eğer yatırım – tasarruf özdeşliği denkleminde yerine yazarsak yatırım miktarını (I)

$$S - I = (G - T) + (X - M)$$

$$1.300 \text{ TL} - I = (+ 200 \text{ TL}) + (- 200 \text{ TL})$$

$$I = 1.300 \text{ TL} \text{ olarak buluruz.}$$

Cevap: A

MAKRO AKADEMİ

17. Üretimde kullanılan girdi fiyatlarının (petrol, doğal gaz, işçi ücretleri vs.) enflasyon sorununun yaşandığı bir ekonomide, toplam arz (AS) eğrisinde sola doğru kayma meydana gelir. AS eğrisinin sola kayması ise bir yandan fiyatların ve enflasyon oranının artmasına neden olurken, diğer yandan reel hasılanın azalmasına neden olarak işsizlikte bir artışa neden olur. Böylece maliyet artışlarından kaynaklı bir enflasyon sorunu yaşandığında hem işsizlik hem de enflasyon oranları aynı anda artar. Bu duruma stagflasyon adı verilmektedir. Soruda aslında **stagflasyon sorunu** sorulmaktadır.

Cevap: D

18. Deflasyonist ve enflasyonist açık sorunları bulunan bir ekonomide maliye politikası ile yapılan mücadele neticesinde araçların kullanılması farklı nitelikte etkiler meydana getirmektedir. Her iki sorunun mücadelesinde Keynesyen analiz çerçevesine göre hükümetin kamu harcamalarını (hükümet alımlarını) (G), transferleri (Tr) ve otonom vergileri (T_0) değiştirmesi durumunda bunlar otonom nitelikteki harcamalar olduğundan, toplam planlanan harcamalar (AE) doğrusunun konumunun değişmesine neden olur. Ancak vergi oranlarının (t) değişmesi şeklindeki bir maliye politikası neticesinde çarpanın (k_e) değerinin değişmesine neden olduğundan AE doğrusunun konumunun değil; eğiminin değişmesine neden olan bir durumla karşılaşılır. Bu nedenle (G); (Tr) ve (T_0) şeklindeki araçlar konum; (t) değişimi ise eğim değişimi meydana getirerek ilgili sorunlarla mücadele edilmesine olanak sağlar.

Cevap: D

19. Marjinal tüketim eğiliminin $c = 0,75$ olduğu bir ekonomide, kamu harcaması çarpanının değeri $k_e = 4$ olduğundan, **kamu harcamalarının 50 milyar TL artması**, hasılanın 200 milyar TL artmasına neden olur. Öte yandan $c = 0,75$ iken, **vergilerin 50 milyar TL azalması** ise vergi çarpanı -3 olduğundan hasılanın 150 milyar TL artmasına yol açar. Böylece sorudaki bilgiye göre hâsıla toplamda 350 milyar TL artmış olur:

$$\Delta Y = (k_e \times \Delta G) + (k_v \times \Delta T)$$

$$\Delta Y = (1/1 - c \times 50) + (-c / 1 - c) \times 50$$

$$\Delta Y = (1/1 - 0,75 \times 50) + (-0,75 / 1 - 0,75 \times 50)$$

$$\Delta Y = (4 \times 50) + (-3 \times 50)$$

$$\Delta Y = 200 + 150$$

$$\Delta Y = 350 \text{ milyar TL.}$$

Soruda denk bütçe çarpanının sorulmadığına özellikle dikkat ediniz. Bu nedenle B seçeneğinin doğru olmadığına dikkat ediniz.

Cevap: D

20. Dışa kapalı bir ekonomide $c + s = 1$ değerini alırken; ekonomi dışa açıldığında ise $c + s + m = 1$ değerlerini almaktadır. Bu nedenle ekonomi dışa açıldığında $c + s$ değeri birden küçük bir değer almaktadır. Bu durumda soruya göre marjinal ithalat eğiliminde bir artış meydana geldiğinde, marjinal tüketim eğiliminin azalmasına neden oluyor ise, çarpanın değerinde azalma meydana gelir. Bu nedenle D seçeneğindeki önerme meydana geldiğinde, aynı miktardaki transfer harcaması hasılayı eskisine göre daha fazla değil; daha az etkiler hale gelir.

Cevap: D

21. Faizin değişken olduğu bir ekonomide faizde meydana gelen değişimler yatırım harcamalarını etkilemek suretiyle toplam planlanan harcamaların (AE) ve IS eğrisinin etkilenmesine neden olur. Bu ise şöyle olur:

- **Faiz düştüğünde** ($i \downarrow$) \rightarrow ($I \uparrow$); AE doğrusu yukarı kayar. IS eğrisinin ise üzerinde aşağı doğru bir hareket meydana gelir.

- **Faiz arttığında** ($i \uparrow$) \rightarrow ($I \downarrow$); AE doğrusu aşağı doğru kayar. IS eğrisinin ise üzerinde yukarı doğru bir hareket meydana gelir.

Dolayısıyla faizde meydana gelen değişimler, AE doğrusunun yukarı veya aşağı doğru kaymasına neden olurken; IS eğrisinin ise üzerinde bir hareket meydana gelir.

Cevap: D

22. Klasik dikotomi anlayışı, Klasik okulda para arzında meydana gelen değişimlerin reel ekonomide hiçbir etki meydana getirmemesi anlamına gelir. Bu anlayışa göre ekonomi daima ve kendiliğinden tam istihdama olduğundan, para arzında meydana gelen değişimler yatırım, üretim, istihdam, işsizlik ve hasıla üzerinde hiçbir dönemde etki meydana getirmez. Dikotomik anlayışa göre, para arzındaki değişimler sadece kendisi kadar fiyatların değişmesine neden olurken, reel ekonomi üzerinde ise herhangi bir etki meydana gelmemektedir.

Cevap: E

23. Merkez bankasının para politikasına para arzında meydana gelen artışa neden olabilecek uygulamaları şöyle-
dir:

- Zorunlu karşılık oranlarının azalması, (Bu azalma teorik olarak hem disponible hem de munzam karşılıklarda olabilir.)
- Reeskont faiz oranının (politika faizinin) azaltılması,
- Açık piyasa işlemleri (APİ) ile kesin (doğrudan) alım yapılması,
- Defansif açık piyasa işlemleri şeklinde repo işlemlerinin yapılması,
- Tüketiciler için vade ve miktarının artırılıp, kredi faizlerinin azaltılması

E seçeneğindeki önerme yanlıştır. Çünkü E seçeneği bir vergi uygulamasıdır. Bu parasal genişleme meydana getirmez. Kaldı ki BSMV'nin belirlenmesinde merkez bankasının bir rolü de yoktur.

Cevap: E

24. Para arzının $M_s = 2.500$ TL olduğu bir ekonomide, halkın bankalarda muhafaza ettiği mevduatlar $D = 2.000$ TL ise, u ekonomide nakit düzeyi $C = 500$ TL olarak bulunur:

$$M_s = C + D$$

$$2.500 \text{ TL} = C + 2.000 \text{ TL}$$

$$C = 500 \text{ TL.}$$

Öte yandan, bir ekonomide parasal taban (B) nakitler (C) ile rezervlerin (R) toplanması ile hesaplandığından, zorunlu rezerv oranının $r_d = \%25$ olduğu bir ekonomide, parasal taban (B) ise 1.000 TL olarak bulunur:

$$B = C + (R)$$

$$B = 500 \text{ TL} + (D \times r_d)$$

$$B = 500 \text{ TL} + (2.000 \text{ TL} \times \%25)$$

$$B = 500 \text{ TL} + 500 \text{ TL}$$

$$B = 1.000 \text{ TL.}$$

Bu durumda, para arzı 2.500 TL, parasal taban $B = 1.000$ TL ise, para çarpanı (m) = 2,5 olarak bulunur:

$$M_s = m \cdot (B)$$

$$2.500 \text{ TL} = m \cdot (1.000 \text{ TL})$$

$$m = 2.5.$$

Son olarak, soruya göre merkez bankası APİ ile parasal tabanı 100 TL genişleten bir alım yapması durumunda para arzı ise 250 TL artmış olur:

$$\Delta M_s = m \cdot (\Delta B)$$

$$\Delta M_s = 2,5 \cdot (100 \text{ TL})$$

$$\Delta M_s = 250 \text{ TL}$$

Cevap: C

25. Yeni Keynesyen J. Taylor tarafından geliştirilen Taylor Kuralı bir ekonomide, gerçekleşen enflasyon beklenen enflasyonu her ilave %1 aştığında, merkez bankasının bu artışa tepki göstererek nominal faiz oranını %1,50 yani enflasyondaki artıştan daha fazla artırması şeklinde ifade edilir. Bu kural kısaca "bire bir buçuk kuralı" olarak ifade edilirken, enflasyon oranı %1 arttığında, kısa vadeli nominal faiz oranının %1,50 artırılmasına dayanır. Kurala göre **merkez bankasının nominal faiz oranını, enflasyondaki artıştan daha fazla artırmasının nedeni** reel faizin yükselmesine yol açarak, toplam talepte bir azalış meydana getirmesi, bunun ise enflasyon oranında bir azalışa neden olacağından kaynaklanır.

Cevap: D

26. Hızlandıran mekanizmasına göre;

Hızlandıran Katsayısı (V) = Sermaye Stoku (K) / Hâsıla (Y)

İşlemi yapılarak hesaplanırken, tüketim artışı, canlanma ve dolayısıyla hasıla artışının olduğu bir ekonomide net yatırım harcamalarındaki artış ise,

$$I_{NET} = V \cdot (Y_t - Y_{t-1})$$

şeklinde hesaplanır. Buna göre sorudaki bilgiler uyarınca,

$$V = 1.000 \text{ TL} / 500 \text{ TL}$$

V = 2 olarak bulunur. Bu durumda net yatırımlardaki artış ise,

$$I_{NET} = 2 \cdot (720 \text{ TL} - 500 \text{ TL})$$

$$I_{NET} = 2 \cdot (220 \text{ TL})$$

$$I_{NET} = 440 \text{ TL} \text{ olarak hesaplanır.}$$

Cevap: B

27. Tarihsel süreç içerisinde faizin belirleşimine ilişkin olarak beş ayrı görüş ortaya atılmıştır. Bunlar kısaca şöyledir:

- **Klasik Görüş:** Faizin mal piyasasında yatırım ve tasarruf eğrisi keşiştiğinde ortaya çıktığını, faizin reel faize karşılık geldiğini, faizin işlevinin $I = S$ dengesini sağlayarak mal piyasasını dengeye getirmek olduğunu, kişilerin faiz ödülü elde etmesinin nedenini ise tüketimi ertelemenin bir ödülü olarak kabul eden görüştür.

- **K. Wicksell:** Bu görüşe göre faiz, parasal ve doğal faiz olarak ikiye ayrılırken, parasal faiz nominal faize, doğal faiz ise reel faize karşılık gelmektedir. Wicksell'e göre bu iki faiz birbirine eşitlendiğinde, ekonomik istikrar ve fiyat istikrarı tesis edilir. Faizin işlevi de fiyat istikrarını sağlamaktadır. Eğer bu ikisi birbirinden uzaklaşırsa, ekonomik dalgalanmalar meydana gelerek enflasyon ya da deflasyon sorunları ortaya çıkar.

- **Keynesyen Görüş:** Faizin para piyasasında para arz ve para talep eğrisi keşiştiğinde ortaya çıktığını, faizin nominal faize karşılık geldiğini, faizin işlevinin $M_s = M_d$ dengesini sağlayarak para piyasasını dengeye getirmek ve reel ekonomiyi dolaylı biçimde etkilemek olduğunu, kişilerin faiz ödülü elde etmesinin nedenini ise likiditeden vazgeçmenin bir ödülü olarak kabul eden görüştür.

- **J. Hicks ve A. Hansen Görüşü:** Faizin hem mal hem de para piyasasında IS ve LM eğrileri keşiştiğinde ortaya çıktığını, faizin belirlenmesinde her iki piyasasının da aynı derecede önemli bir belirleyici oldu-

ğunu savunan, Klasik ve Keynesyen görüşü birleştiren bu nedenle "sentez faiz görüşü" olarak nitelendirilen görüştür.

- **J. Tobin:** Portföy Teorisi Görüşü olarak ifade edilen bu görüşe göre faiz kişilerin portföylerinde yer alan tüm menkul kıymetlerin arz ve talepleri eşitlendiğinde yani makro ekonomik portföy dengesi kurulduğunda ortaya çıktığını savunan en geniş faiz görüşü olarak nitelendirilen görüştür.

Cevap: C

28. Yeni Keynesyen iktisatçıların geliştirdiği bir kavram olan **fedakârlık oranı (F. O.)** enflasyonu bir puan düşürmek için o dönemin hasılasından ne kadar vazgeçilmesi gerektiğini göstermektedir: $(F.O.) = \Delta Y / \Delta \pi$. Bu durumda, soruya göre bu oran,

$$F. O. = \Delta Y / \Delta \pi.$$

$$F. O. = \%36 / (\%26 - \%8)$$

$$F. O. = - \%36 / - \%18$$

$$F. O. = 2 \text{ olarak bulunur.}$$

Cevap: A

29. Döviz kurundaki değişimi açıklayan dört teori vardır: Portföy dengesi yaklaşımı, satınalma gücü paritesi yaklaşımı, dış ticaret yaklaşımı ve parasalci yaklaşım. O halde, I, II ve III doğrudur.

Cevap: A

30. Grubel-Lloyd Endeksi, endüstri içi ticaretin ölçümünde kullanılır. Endüstri içi ticaret, aynı endüstri ürünün bir ülke tarafından hem ihraç hem de ithal edilmesi anlamına gelir.

Cevap: B

31. Görelî satınalma gücü yaklaşımına göre kurlardaki değişme iki ülke arasındaki enflasyon oranlarına bağlıdır:

Kurdaki değişme oranı = yurtiçi enflasyon oranı – yurtdışı enflasyon oranı
Böylece

Kurdaki değişme oranı = $\%7 - \%13 = -\%6$
olur. Yani, kur yüzde 6 düşer.

Cevap: C

32. Dış ticaret hadleri şunlardır: Net değişim ticaret haddi, gelir ticaret haddi, tek faktörlü ticaret haddi, çift faktörlü ticaret haddi, gayrisafi değişim ticaret haddi. Büyüme ticaret adıyla bir ticaret haddi yoktur.

Cevap: B

ÇÖZÜMLER

33. Solow modelinde durağan durumdaki sermaye düzeyi şöyle hesaplanır:
 k durağan durum = $(s/(a+n+d))^{1/(1-\alpha)}$
s: tasarruf oranı
a: teknolojik gelişme hızı
n: nüfus artış hızı
d: yıpranma oranı
alfa: hasılanın sermaye esnekliği
Böylece,

- I. Tasarruf oranı yükselirse sermaye düzeyi yükselir. I, neden olur.
- II. Nüfus artış hızı düşerse sermaye düzeyi yükselir. II, neden olur.
- III. Yıpranma oranı artarsa sermaye düzeyi düşer. III, neden olmaz.

Cevap: A

34. Amartya Sen'e göre kalkınma özgürlüktür. Sen'in Özgürlükle Kalkınma adlı çalışmasında kalkınma, kişinin mahkûmiyet kategorilerinden kurtulması ve özgürleşmesi olarak açıklanmıştır.

Cevap: C

35. Gayrisafi yurtiçi hasılanın iki katına çıkması için geçmesi gereken yıl sayısı 70 kuralı ile hesaplanır. 70 kuralı şöyle hesaplanır:
 $70/(\text{yıllık ortalama büyüme oranı} \times 100) = \text{Hasılanın iki katına çıkması gereken yıl sayısı}$
Buradan, $70 / (0,04 \times 100) = 17,5$ bulunur.

Cevap: D

36. Neoliberal politikaların başarısızlığı üzerine 2000'lerde Post-Washington Uzlaşısı olarak adlandırılan politikalar gündeme gelmiştir. Piyasanın kendiliğinden işleminin kalkınmaya ilişkin tüm sorunları çözeceği inancı terk edilmiş ve aktif hükümet müdahalelerinin ve uygun kurumların oluşturulmasının kalkınma sürecinde önemli olduğu vurgulanmıştır. Böylece devlet ile piyasa arasında çatışma değil ortaklık olduğu benimsenmiş ve kalkınma sürecinde devletin önemli bir aktör olduğu yeniden anlaşılmıştır. Ayrıca, Post-Washington Uzlaşısı ile birlikte yönetim, hesap verilebilirlik, saydamlık ve yolsuzluk konuları ülkelerin gerçekleştirilmesi beklenen reformların temel belirleyicileri olmuştur.

Cevap: A

37. İlk genel nüfus sayımı 1927 yılında yapılmıştır. Nüfus 1927 sayımında 13,6 milyon kişidir. İkinci sayım 1935'te yapılmıştır ve 1935 sayımında nüfus 16,2 milyon kişidir.

Cevap: E

38. İlk dört kalkınma planının ortak özellikleri şunlardır: Sanayileşmeye öncelik vermişlerdir. Hızla büyümeyi amaçlamaktadır. Kamu kesimi için emredici, ancak özel kesim için yönlendiricilerdir. İktisadi ve toplumsal yapıyı veri olarak kabul etmişlerdir. Uzun süreli gelişme stratejisini benimsemiştir. Makro nitelikteki planlardır. İthal ikameci sanayileşmeye dayanmışlardır. Harrod-Domar Büyüme Modeli'ne göre hazırlanmışlardır. **Büyüme oranındaki artışı temel iktisadi gösterge olarak kabul etmişlerdir.**

Cevap: C

40. Sürekli yoksulluk oranı TÜİK tarafından hesaplanan bir yoksulluk oranıdır. TÜİK'e göre, dört yıllık panel veri kullanılarak hesaplanan sürekli yoksulluk oranı, eşdeğer hanehalkı kullanılabilir fert medyan gelirinin %60'ına göre son yılda ve aynı zamanda önceki üç yıldan en az ikisinde de yoksul olan fertleri kapsamaktadır. Buna göre, 2015 yılında sürekli yoksulluk oranı %15,8 iken 2016 yılında bu oran %14,6 olmuştur.

Cevap: B

39. TÜİK verilerine göre, 2005 yılında toplam istihdam içinde tarımın payı %25,5, sanayinin payı %21,6, inşaatın payı %5,6'dır. Hizmetlerin payı ise %47,3'tür. 2017 yılında toplam istihdam içinde tarımın payı %19,4, sanayinin payı %19,1, inşaatın payı %7,4'dır. Hizmetlerin payı ise %54,1'dir.

Cevap: C

1. Tüketimden mahrum bırakılma özelliğine sahip olduğu halde belirli bir kapasite noktasına kadar faydada rekabet olmayan mallar kulüp mallardır. Kulüp mallarda üyelik aidatı ödemeyen bu mallardan yararlanmaz. Dolayısıyla bu mallarda mahrum bırakma (dışlama) özelliği vardır. Üye sayısı az olduğunda kulüp hizmetlerinden yararlanmakta üyeler bir sorun yaşamazlar ancak üye sayısı artıp belirli bir kapasite aşıldığında, hizmetlerden yararlanmada kuyruklar oluşabilir. Bu nedenle kapasitenin aşılması durumunda üyeler arasında malın tüketiminde rekabet oluşur.

Cevap: E

2. Kaldor'a göre, bir politikanın uygulanması sonucunda ortaya çıkan yeni durumdan kazançlı çıkacak olanlar, zarar görenlerin kayıplarını tam olarak telafi ettiklerinde hâlâ kazançlı iseler, yeni durum bir sosyal iyileşme olarak algılanmalıdır.

Cevap: A

3. Modelde kamusal maldan yararlanan iki kişi vardır. Bu kişilerin ödemeye razı oldukları bedellerin toplamının kamu malının maliyetini karşılması durumunda optimal kamu malı üretimi gerçekleşir. Bu teoriye göre, kamu kesiminin optimum düzeyini aynı özel mallarda olduğu gibi "tüketici tercihleri" belirler. Aynı özel mallarda olduğu gibi, mübadele konusu olan kamusal malların arz ve talebi bireylerin talebine ve ödeyecekleri fiyata bağlıdır. Her birey kamusal maldan sağladığı marjinal faydaya göre kamu hizmetlerinin maliyetine katılmalıdır. Her bireyin kamusal mallardan elde ettiği fayda kadar vergilenmesine ise "Lindahl fiyatı" denir. Lindahl'ın gönüllü değişim modeline göre bireyler gönüllü ve karşılıklı olarak ya taleplerini azaltırlar ya da daha fazla vergi ödemesi yapmayı kabul ederek kamusal malın üretim optimumunu oluştururlar. Bireylerin kamusal mal tercihini açıklamadıklarını (bedavacılık sorununu) göz ardı eden bir teoridir. Ödeme gücüne göre vergilendirme ilkesi ve gelir dağılımında adalet ilkeleri yönünden de eleştirilmiştir.

Model bireylerin kamusal mal tercihini açıklamadıklarını değil açıkladıklarını varsayar.

Cevap: E

4. J. K. Galbraith'a göre (sosyal denge teorisi) kamu kesimiyle özel kesim arasındaki optimal kaynak dağılımı sadece sosyal denge noktasında gerçekleşebilir. Üretim büyük oranda kamu kesiminde gerçekleşirse, bireylerin politik ve ekonomik özgürlükleri kısıtlanmış olur. Eğer üretim büyük oranda özel kesimde gerçekleşirse iç ve dış güvenlikte zafiyetler ortaya çıkar. Bu iki kesimin arz ettiği mal ve hizmetler arası dengesizlik, bir toplumsal (sosyal) dengesizliğe yol açar.

Cevap: D

5. Cari harcamalar da yatırım harcamaları da gerçek harcamalar içinde yer alır. Cari harcamalar, mevcut üretim kapasitesinin işlenmesi, işlerlik kazanması için yapılan mal ve hizmet alımına (tüketime) yönelik harcamalardır. Örneğin, personel maaşları, yolluk giderleri, kırtasiye, ısınma, elektrik, temizlik, demirbaş alımları, küçük onarımlar. Yatırım harcamaları ise üretim gücünü ve sermaye stokunu artırmaya (üretim kapasitesinin artırılmasına/üretim) yönelik harcamalardır. Örneğin, ar-ge, proje, etüt, makine/teçhizat, taşıt alımları, baraj/yol yapımı, yeni bina alımı, büyük onarım harcamaları. Cari harcamalar ile yatırım harcamaları arasındaki en temel fark, yapılma nedenlerine bağlı olarak cari harcamaların faydası bir dönemle sınırlı olduğu halde yatırım harcamalarının faydasının birden fazla döneme yayılmasıdır.

Cevap: A

6. Dar anlamda kamu harcaması (hukuki tanım), merkezi yönetim ve mahalli idarelerin harcamalarından oluşur. Türkiye'de merkezi yönetim, genel bütçeli idareler, özel bütçeli idareler ile düzenleyici ve denetleyici kuruluşlardır. Mahalli idareler ise, il özel idareleri, belediyeler, mahalle idare birlikleri ve köylere. Sosyal Güvenlik Kurumu ne merkezi yönetimde ne de mahalli idarelerde yer aldığından bu kurumun harcaması dar anlamda kamu giderleri içinde değerlendirilmez.

Cevap: D

7. Organik (kurumsal) sınıflandırma, harcamayı yapan idari birim veya örgütlere göre kamu harcamasının sınıflandırılmasıdır. Böylece kamu idarelerinin ödenek ihtiyacı ortaya konur. Klasik maliyecilerce kabul gören bu sınıflandırmada hizmetin türü ve maliyeti belirlenmez maliyet-fayda analizi gibi analizler yapılmaz.

Cevap: C

8. Bütçeden sosyal güvenlik kurumlarına yapılan aktarmalar karşılıksız ve sosyal nitelikli olduğundan sosyal transferlere girer.

Cevap: D

9. Devletin gerçek tüketimden kastedilen gerçek (reel) harcamalardır. Emekli maaşı ödemeleri transfer harcamaları içinde yer alır.

Cevap: A

10. Devlet radyosunun hizmet sunduğu alanın mevcut verici ve antenlerle beslenebilecek ölçüde genişlediği sürece devlet açısından yeni bir maliyet unsuru ortaya çıkmaz. Dolayısıyla marjinal maliyet söz konusu olmaz ve toplam maliyette bir değişiklik olmaz. Sabit maliyetlerde zaten bir değişiklik olmaz. Ortalama maliyete gelince, ortalama maliyet toplam maliyetin kişi sayısına bölünmesiyle bulunur. Toplam maliyet değişmeden radyonun frekans alanının genişlemesine bağlı olarak kişi sayısı artacağından ortalama maliyet azalacaktır.

Cevap: C

11. Eşit fedakârlık görüşüne göre vergi dolayısıyla mükelleflerin sahip oldukları toplam faydadaki azalış aynı düzeyde olmalı, bu yolla katlanılan fedakârlık eşit kılınmalıdır. Bu durumda matrahın büyüklüğüne bakılmaksızın, farklı gelire veya varlığa sahip olan kişiler aynı miktarda vergi ödeyebilecektir.

Eşit oranlı fedakârlık görüşünde mükelleflerden varlıkları veya gelirleri yüksek olanların, az olanlara kıyasla toplumdan daha fazla fayda sağladıkları varsayılarak, ilk gruba giren mükelleflerin diğerlerine kıyasla daha fazla vergilendirilmesi gerektiği savunulur. Bu durumda; uygulanacak eşit ya da tek vergi oranı, farklı refah düzeylerine sahip mükelleflerin farklı tutarlarda vergi ödemesi sonucunu yaratacaktır.

En az (minimum) toplam fedakârlık görüşüne göre vergileme suretiyle sağlanan toplam hasılatın, toplumun tüm kesimleri üzerinde yarattığı toplam fedakârlığın en az düzeyde olması gerekir. Bu amaçla, toplumun yüksek geliri gruplarının kendinden sonra gelen gelir gruplarının düzeyine eşitleninceye kadar vergilendirilmeleri savunulmuştur.

Cevap: C

12. Öncelikle ödenecek vergiyi hesaplayalım. Tarife yapısına bakıldığında dilim usulü artan oranlı olduğu anlaşılacaktır. 25.000 TL gelirin (matrahın) ilk 5.000'inden %10 vergi hesaplanır. 500 TL vergi çıkar. 5.000 den sonra gelen 10.000 TL ikinci dilime girmektedir. Bu dilimde %20 vergi oranından 2.000 TL vergi hesaplanır. Buraya kadar 25.000 TL'lik gelirin 15.000 TL'sini vergilemiş olduk. Geriye kalan 10.000 TL üçüncü dilime girer ve %35 vergi hesaplanır. Üçüncü dilimdeki vergi 3.500 TL çıkar. Tüm vergileri topladığımızda ödenecek vergiyi buluruz. $500+2.000+3.500=6.000$ TL. Ortalama vergi oranı ödenecek verginin matraha oranıdır. $6.000/35.000=0,24$ 'tür.

Cevap: B

13. Parafiskal kurumlar ve gelirler Devlet müdahaleciliğinin artması sonucu ortaya çıkmıştır. Parafiskal gelirler, sosyal, ekonomik, mesleki nitelikteki "kamu" ya da "yarı kamu" niteliğindeki kurumların yaptığı harcamaları finanse etmek için, harcamalardan dolaylı veya dolaysız bir şekilde yararlanan üyelerinden topladıkları prim, aidat, kesinti gibi bedellerdir. Spor kulübüne üyelik nedeniyle ödenen aidat kamu ya da yarı kamu niteliğindeki bir kamusal kuruluşa ödenmediğinden bu grupta yer almaz.

Cevap: E

14. Asgari geçim indirimi tekniklerinden biri olan vergiden indirim (Dekot) sisteminde, önce mükellefin toplam geliri (matrahi) vergilendirilmesi gereken tarife göre vergilendirilir. Bundan sonra, en az geçim indirimi üzerinden tarife göre hesaplanan vergi miktarı toplam gelir üzerinden hesaplanan vergiden düşülür. Türkiye'de gelir vergisinde ücret gelirlerinde uygulanan asgari geçim indirimi bu sistemden esinlenerek uygulamaya konulmuştur. Soruda da bu tekniğe yönelik örnek verilmiştir.

Cevap: B

15. Aşağıdaki metotlara göre asgari geçim indirimi miktarı bulunabilir.

Fizyolojik asgari: Kişinin fiziki varlığını sürdürdürebilmesi, temel ihtiyaçlarını giderebilmesi için gerekli olan asgari miktardır.

Kültürel asgari: Kişinin içinde bulunduğu toplumsal ve kültürel konumunu koruması ve devam ettirebilmesi için gerekli olan asgari miktardır.

Medeni asgari: Kişinin yaşadığı toplumda ulaşılan toplumsal uygarlık düzeyinin gereklerine ve imkânlarına göre konumunu devam ettirebilmesi için gerekli olan asgari miktardır.

Cevap: D

16. Verginin üzerinden hesaplandığı unsur, teknik ve/veya fiziki unsur gibi parasal olmayan bir yapıda ise matrah spesifikdir. Örnek, matrahın, motor hacmi, alkol oranı, litre, ağırlık, renk, yaş gibi parasal olmayan unsurlar olması. Spesifik matrah üzerinden alınan vergilere spesifik vergiler adı verilir. Ad – valorem vergiler verimli vergilerdir. Değer ve fiyat artışlarına kendiliğinden uyum sağlarlar. Spesifik vergiler ise:

- Gelir üzerinden alınmaya elverişli değildir. Gelir üzerinden ad-valorem vergiler alınabilir.
- Uygulama açısından basit ve sağladığı gelirler bakımından istikrarlıdır.
- Ekonomik değişmelerin fiziki ölçüleri etkilememesinden dolayı verimli değildir.
- Ekonomik konjonktürü izleyemez, esnek değildir.
- Malların değer artışlarını ve kalitelelerini izleyemez.
- Malın parasal değerine göre alınmadığından vergide adalet ve ödeme gücü ilkelerine aykırı vergilerdir.

Cevap: D

17. Yüksek Öğretim Kurumu özel bütçeli bir idaredir.

Cevap: D

18. Genellik ilkesi bütün gelirlerin olduğu gibi hazineye (havuza) girip bütün giderlerin de yine olduğu gibi bu hazineden yapılmasını, bütçenin her türlü harcama ve geliri bütünüyle kapsamasını ifade eder. "Bütçelerde gelir ve gider denkleğinin sağlanması esastır." hükmü bütçe denkleği ilkesini pekiştirmeye yöneliktir.

Cevap: E

19. Bütçenin modern (çağdaş) makro ekonomik fonksiyonları şunlardır:

1. Konjonktürel fonksiyonu
2. Telafi edici fonksiyonu
3. Bütçenin kalkınma fonksiyonu
4. Kaynak tahsisi fonksiyonu
5. Gelir dağılımını düzenleme fonksiyonu
6. İktisadi istikrarı sağlama fonksiyonu

Bütçenin klasik fonksiyonları ise şunlardır:

1. Mali iktisadi fonksiyonu
2. Hukuki fonksiyonu
3. Denetim fonksiyonu
4. Siyasi fonksiyonu

Cevap: E

20. Açıklık ilkesi, bütçede yer alan kamu gelir ve giderlerinin herkesin anlayabileceği şekilde gösterilmesini, bütçenin basit ve yalın olmasını ifade eder.

Cevap: A

21. Performans bütçe sisteminde girdiler üzerinde değil, faaliyetler, yapılan işler/çıktılar/sonuçlar, neyin başarıldığı üzerinde yoğunlaşır, faaliyet performanslarıyla (hedeflere ne ölçüde ulaşıldığıyla) ilgilendirir. Bunun için birim maliyetlere ve birim çıktılara önem veren bir bütçeleme sistemidir. Kamu hizmetlerine ödenek tahsisi yapılmadan önce yürütülecek faaliyet ve projelerin maliyetlendirilerek bunlara yönelik performans hedefleri oluşturulmasını öngörür. Hizmet etkinliğini ve fayda-maliyet analizlerini esas alır. Eldeki kaynaklarla en çok hizmet çıktısı elde edilmeye çalışılır. Etkinlik verimlilik denetimi yapılır. Hesap verme mekanizması kurulur.

Cevap: B

22. Türkiye İş Kurumu sosyal güvenlik kurumudur ve merkezi yönetimde yer almaz. Merkezi yönetimde genel bütçeli idareler, özel bütçeli idareler ve düzenleyici ve denetleyici kurumlar yer alır. Diyanet İşleri Başkanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı genel bütçelidir. Ankara Üniversitesi özel bütçelidir. Rekabet Kurulu ise düzenleyici ve denetleyici kurumdur.

Cevap: E

23. İç dalgalı borçlar kısa vadeli iç borçlanmayı ifade eder. Oysa tahvil uzun vadeli iç borçlanma aracıdır.

Cevap: B

24. Alacaklının uyrukluğu kriterine göre; borç veren borç alan ülkenin vatandaşı ise vatandaş dünyanın neresinde olursa olsun alınan borç iç borç değerleri dış borçtur. Para cinsi önemli değildir. Buna göre, Türk vatandaşlarından alınan borç her halükarda iç borçtur.

Cevap: D

25 Dış borçlanmanın temel nedenleri:

1. Ülke içi kaynaklardan borçlanma imkânı olmaması
2. Ülke içi tasarrufların yetersiz olması
3. Dış piyasadan borçlanmanın daha az maliyetli olabilmesi
4. Devletin dövize ihtiyaç duyması, it-halat için gerekli dövizin sağlanması
5. Millî paranın değerini korumak için rezerv paraya ihtiyaç duyulması
6. Siyasi, askerî, tarihî, ticari, kültürel, insani ve ahlaki nedenler.

Dış borç enflasyonla mücadelede bir araç olamaz. Enflasyonla mücadelede iç talebi daraltmak için iç borçlanmaya gitmek gerekir.

Cevap: E

26. Devlet tahvili alanlara sağlanan ana (birincil) çıkar "faiz"dir. Faizi dolaylı bir şekilde artıran uygulamalar da birincil çıkar (birincil avantaj) olarak kabul edilir. Bu anlamda,

Başabaşın altında ihraç,

Primli ihraç (itfa sırasında prim ödenir.) İkramiyeli ihraç faiz oranlarını dolaylı bir şekilde yükseltir ve birincil çıkar sayılır. Bazı kaynaklarda vergi istisnaları da faizi dolaylı olarak artıran uygulama yani birincil çıkar olarak kabul edilmektedir.

Cevap: B

27. Tahvilin üzerinde yazılı olan nominal bedel değiştirilmeden, aynı nominal bedele sahip ancak daha düşük faiz oranlı tahvile değiştirme işlemine başa baştan konversiyon adı verilir.

Cevap: A

28. Konsolidasyon (tahkim), devletin kısa vadeli borç senetlerini uzun vadeli borç senetleriyle değiştirmesidir. Bu işleme temelde iki nedenden ötürü başvurulur. İlki devletin kısa vadede borç geri ödemek için gerekli nakdinin olmamasıdır. İkinci ise enflasyon hızını yavaşlatmaktır. Şöyle ki kısa vadeli senedin itfa edilmeyip vadesinin uzatılması halinde ekonomiye para girişi yavaşlayacak ve böylece enflasyon hızı düşecektir. Konsolidasyona durgunluk döneminde başvurulması halinde ise deflasyonist etkiler azalmayacak aksine artacaktır. Tahkim zorunlu veya ihtiyari gerçekleştirilebilir. Zorunlu gerçekleştirilmesi halinde devlete duyulan güven azalır ve yeniden borçlanması güçleşir. Diğer yandan konsolidasyon borç faiz ödemelerini artırdığından gelir eşitsizliğini olumsuz etkiler.

Cevap: A

29. Vergi hukukunda yorum yöntemleri:

1. Deyimsel (lafzi) yorum: Hukuki düzenlemenin sözlük anlamlarından hareket edilerek yapılan yorumdur. Normun sözleriyle bağlı kalınır, onun dışına çıkılmak istenmez.
2. Tarihî (subjektif) yorum: Kanun koyucunun, kanunu koyarken güttüğü gerçek amacın ne olduğu araştırılır. Bunun için, kanun gerekçelerinden, meclis tutanaklarından vs. yararlanılır.
3. Sistematik yorum: Kanunlar bir bütün olarak ele alınır. Yorum yapılan hükmün kanunun diğer hükümleri ile bağlantısı ve kanunun bütün içeri- sindeki yeri göz önüne alınır.
4. Amaçsal (gai/objektif) yorum: Normun değişen sosyal ve ekonomik koşullar altında kazandığı objektif anlama bakılır.

İdari yorum ise bir yorum türüdür yorum yöntemi değildir.

Cevap: C

30. Fatura, fiş, makbuz gibi belgelerin düzenlenmemesi, alınmaması gibi fiillere genel usulsüzlük cezası değil özel usulsüzlük cezası kesilir.

Cevap: E

31. Anayasaya göre Bakanlar Kuruluna kanunun belirleyeceği üst ve alt limitler çerçevesinde ve sadece kanunla, vergiye ilişkin "istisna" "muafiyet" "oran" ve "indirim" konularında düzenleme yetkisi verilebilir.

Cevap: E

32. Sahte fatura kullanarak eksik vergi tahakkukuna neden olduğu anlaşılan bir mükellefe kesilecek vergi ziyai cezası üç kattır. Vergi ziyai cezası kural olarak süresinde tahakkuk etmeyen veya eksik tahakkuk eden vergi kadardır. Bu tutar soruya göre 1.000 TL'dir. Ancak kaçakçılık söz konusu olduğundan 3 kat yani 3.000 TL vergi ziyai cezası kesilecektir.

Cevap: D

33. Spor hakeminin bu faaliyetten elde ettiği kazanç serbest meslek kazancı değil ücrettir. Diğer şıklarda yazılan ifadeler ise doğrudur.

Cevap: E

34. Birinci ve ikinci sınıf tüccar, basit usuldeki ticari kazanç sahibi ve defter tutmak zorunda olan (gerçek usuldeki) çiftçi belirli koşullarla fatura düzenlemek zorundadırlar. Serbest meslek erbabı ise tahsilâtı için serbest meslek makbuzu düzenler.

Cevap: E

35. Stagflasyona karşı önerilen politikalar- dan biri de vergi temelli gelir politikasıdır. Buna göre fiyat istikrarı açısından yüksek kabul edilecek ücret sözleşmeleri dışsal maliyet olarak kabul edilecek ve vergi ile cezalandırılacaktır. Belli değerlerin altında kalan ücret sözleşmeleri ise dışsal fayda olarak kabul edilerek mali açıdan ödüllendirilecektir.

Cevap: C

ÇÖZÜMLER

36. Bütçe dengesi (BD), vergi gelirlerinden (T) kamu harcamalarının (G) düşülmesiyle ortaya konulur. Formül şu şekildedir. $BD = T - G$ Faiz dışı bütçe dengesi ise birincil bütçe dengesi (BBD) olarak da adlandırılır. BBD'de kamu harcamalarından faiz giderleri arındırılır. Formül şu şekildedir. $BBD = T - (G - F)$. F burada faiz ödemeleridir. Sonuç artı değer ise BBD fazla vermiştir. Sonuç 0 (sıfır) ise BBD denktir (dengededir). Sonuç eksi bir değer çıkarsa BBD açık vermiştir. Buna göre $BBD = 390 - (400 - 25)$ olarak hesaplanır. Sonuç 15 milyar TL fazladır.

Cevap: C

37. Hazine (nakit) dengesi = Bütçe dengesi + emanetler – avanslar
Bu formüle göre;
 $200 = 180 + \text{Emanetler} - 5$
Emanetler = 25 milyar TL'dir.

Cevap: C

38. Dalton - Atkinson eşitsizlik ölçütü; bir toplumun mevcut gelir dağılımından mutlak eşitlik durumuna geçerken vazgeçmeyi kabul ettiği geliri ifade eder ve gelir dağılımındaki eşitsizliği hesaplamak için kullanılır.

Cevap: A

39. Büyüyen bir ekonomide milli gelirin artmasına bağlı olarak bütçe gelirlerindeki otomatik artışların ekonomiyi aşırı derecede istikrara getirip arzu edilen istihdam seviyesini engellemesine mali sürüklenme (vergi sürüklenmesi) adı verilir.

Cevap: B

MAKRO AKADEMİ

40. Fiyat istikrarı ile tam çalışma arasındaki çatışma: Ekonomi tam çalışma düzeyindeki dengesine kavuşunca ve hatta bu dengeden önce fiyatlar genel düzeyi yükselmeye başlar. Bunun sebebi azalan verimler kanununun ve ekonomideki tıkanıkların kendini hissettirmesidir. Dolayısıyla tam istihdam sağlanmaya çalışılırken, fiyatlar genel düzeyi yükseltilmektedir.

Cevap: C

1. Çalışmayan Kısım Gider ve Zararlar Hesabı, Olağandışı Gider ve Zararlar grubunda yer alan bir gider hesabıdır.

Cevap: E

2. Mal alışı → KDV ödenir →
9000 x 0,18 = 1620

Hizmet alışı → KDV ödenir →
3000 x 0,18 = 540

Mal satışı → KDV alınır →
30000 x 0,18 = 5400

İndirilecek KDV Hesabı = 2160

Hesaplanan KDV Hesabı = 5400

Devreden KDV Hesabı = 2500

KDV Mahsup Kaydı

-----/-----

Hesaplanan KDV Hs. 5400

İndirilecek KDV HS. 2160

Ödenecek Vergi ve Fonlar 740

-----/-----

Cevap: A

3. Mali tabloların biçim ve içerik yönünden aynı olması, uygulanan muhasebe politikalarının sık sık değiştirilmemesi, TUTARLILIK kavramının gereğidir.

Mali tabloların, karşılaştırılması için aynı süreçlerden geçilerek bilgi üretimi yapılmalıdır.

Cevap: B

4. Kasa Hesabının borç kalanı, sayım sonucunda bulunan para mevcudundan fazla ise, kasa eksikliği vardır.

Cevap: B

5. Dönem içinde kaydedilen ama, izleyen yıla ait olan gelir için dönem sonunda şu kayıt yapılır.

-----31.12-----

Diğer Olağan Gelir ve Kârlar Hs.

Gelecek Aylara Ait Gelirler

-----/-----

Cevap: B

6. Sermaye yedekleri grubu şu hesaplardan oluşur;

- Hisse Senedi İptal Kârları Hs.
- Hisse Senedi İhraç Primleri Hs.
- Maliyet Artış Fonu Hs.
- MDV Yeniden Değerleme Artışları Hs.
- İştirakler Yeniden Değerleme Artışları Hs.

Cevap: C

ÇÖZÜMLER

7. ve 8. sorular çözüm;

5 Ocak t.mal alış

-----/-----	
Ticari Mallar	30.000
İndirilecek KDV	6.000
Satıcılar	36.000
-----/-----	

Alış Gideri

-----/-----	
Ticari Mallar Hs.	5.000
İndirilecek KDV	1.000
Kasa Hs.	6.000
-----/-----	

10 Ocak t.mal alış

-----/-----	
Ticari Mallar Hs.	40.000
İndirilecek KDV	8.000
Kasa Hs.	48.000
-----/-----	

20 Ocak t.mal alış

-----/-----	
Ticari Mallar Hs.	35.000
İndirilecek KDV	7.000
Borç Senetleri Hs.	42.000
-----/-----	

<u>Tarih</u>	<u>Miktar</u>	<u>Br.Mal</u>	<u>TUTAR</u>
5 Ocak	10.000 br.	3	30.000 TL
Alış Gideri			5.000 TL
10 Ocak	8.000 br.	5 TL	40.000 TL
5 ocakta alınan maliyeti 35.000 TL olur, mal miktarı 10.000 br. Olduğu için birim maliyet 3,5 TL olur.			

7. Son giren ilk çıkar yöntemine göre satılan ticari malın maliyeti şöyle hesaplanır;

14 Ocak 13.000 br.

10 Ocak 8000 br x 5 = 40.000

5 Ocak 5000 br x 3,5 TL = 17.500

+ _____

STMM 57.500 TL

Satış Tutarı = 57.500 x 1,40 = 80.500 TL

-----/-----	
Kasa	56.350
Alınan Çekler	40.250
Yurtiçi Satışlar	80.500
Hesaplanan KDV	16.100
-----/-----	

Satılan Ticari Malların

Maliyeti 57.500

Ticari Mallar 57.500

Cevap: A

8. Stok Maliyeti şöyle belirlenir;

5 Ocak 5000 br x 3,5 = 17.500 TL

20 Ocak 5000 br x 7 = 35.000 TL

+ _____

52.500 TL

Cevap: C

9. 7/B seçeneğine göre bakım-onarım giderlerinin kaydı şöyle olur:

-----/-----

Dışarıdan Sağlanan Fayda ve Hizmetler Hs.

Kasa

-----/-----

Cevap: B

ÇÖZÜMLER

10. 690. D.Kârı veya Zararı

4200	6000
	1800

-----/-----

Dönem Kârı veya Zararı Hs. 1800

D.Kârı Vergi ve Diğer 1800

Yasal Yükümlülük Karş. 360

Dönem Net Kârı veya Zararı Hs. 1440

-----/-----

Cevap: A

11. Hesap adı ve tutar hatası yapılmıştır. Düzeltme kaydı şöyle olur:

-----/-----

Satıcılar Hs.	10.000
Kasa Hs.	9.000
Borç Senetleri Hs.	1.000

-----/-----

Cevap: D

12. Finansman bonusu ihraç kaydı;

-----/-----

Bankalar Hs.	48.000
Menkul Kıymet İhraç Farkı	6.000
Çıkarılmış Bono ve Senetler Hs.	54.000

-----/-----

Dönem Sonu kaydı;

-----/-----

Finansman Giderleri	1.000
Menkul Kıymet İhraç Farkı Hs.	1.000

-----/-----

6000 TL x 2 ay = 1000

12 ay

Cevap: C

13. Personel maliyet şöyle hesaplanır:

Maliyet = 5.000 + 800 + 1000 = 6.800

Ücret tahakkuk kaydı şöyle olur:

-----/-----

Paz. Sat. ve Dağıtım

Gid. Hs.	6.800
Öd. Vergi ve Fonlar Hs.	1.200
Öd. Sosyal Güvenlik	
Kes. Hs.	1.400
Personel Avansları Hs.	700
Personele Borçlar Hs.	3.500

-----/-----

Cevap: D

14. Amortisman payı = 1000 x 0,50 = 500 TL

-----31.12-----

Genel Yönetim Giderleri	500
Birikmiş Amortismanlar	500

-----/-----

Cevap: E

15. Tasarruf bedel ölçüsü kullanılırsa dönem sonunda reeskont kaydı yapılır.

-----31.12-----

Reeskont Faiz Giderleri	
Alacak Senetleri Reeskont	

-----/-----

İzleyen yıl iptal kaydı

-----/-----

Alacak Senetleri Reeskont	
Reeskont Faiz Gelirleri	

-----/-----

Cevap: E

ÇÖZÜMLER

16. Değeri düşen ticari mal için şu kayıt yapılır;

-----/-----

Diğer Stoklar Hs. 90.000
Ticari Mallar Hs. 90.000

-----/-----

-----31.12-----

Karşılık Giderleri 25.000
Stok Değer Düşüklüğü
Karşılığı 25.000

-----/-----

Satış kaydı;

-----/-----

Kasa Hesabı 40.800
Yurt İçi Satışlar 34.000
Hesaplanan KDV 6.800

-----/-----

Satılan Ticari Malların
Maliyeti 32.500
Stok Değer Düşüklüğü
Karşılığı 12.500
Diğer Stoklar 45.000

-----/-----

Cevap: C

17.K işletmesinin kaydı;

-----/-----

Alacak Senetleri Hs. 66.000
Yurt İçi Satışlar Hs. 55.000
Hesaplanan KDV Hs. 11.000

-----/-----

Sat. Tic. Malların Maliyeti 45.000
Ticari Mallar 45.000

-----/-----

Cevap: B

18.L işletmesinin 1.11 kaydı

-----/-----

Ticari Mallar Hs. 55.000
İndirilecek KDV Hs. 11.000
Borç Senetleri 66.000

-----/-----

Cevap: D

MAKRO AKADEMİ

19. Maliyet Giderleri Karşılığı Hesabı bir giderin tahmini tutarlarla kaydı için kullanılan hesaptır.

Cevap: E

20. Ticari alacaklar grubunda yer alan düzenleyici hesapları şunlardır;

- Alacak Senetleri Reeskontu Hs.
- Kazanılmamış Finansal Kiralama Faiz Gelirleri Hs.
- Şüpheli Ticari Alacak Karşılığı Hs.

Cevap: E

ÇÖZÜMLER

21. Hazine Bonosu alış kaydı şöyle olur:

-----/-----	
Kamu Kesimi Tahvil	
Senet ve Bonoları Hs.	412.000
Gelecek Yıllara Ait	
Gelirler Hs.	12.000
Bankalar Hs.	400.000
-----/-----	

Dönem sonu kayıtları:

-----/-----	
Gelecek Yıllara Ait	
Gelirler	12.000
Gelecek Aylara Ait	
Gelirler	12.000
-----/-----	
-----31.12-----	

Gelecek Aylara Ait	
Gelirler Hs.	8.000
Faiz Gelirleri	8.000
-----/-----	

$$\frac{12.000 \text{ TL}}{12 \text{ ay}} \times 8 \text{ ay} = 8.000$$

Cevap: D

22.

	Miktar	Br.Mal	Tutar	Fatura Tutarı
10 Mayıs	5.000 br	4	20.000	23.600/1,18
14 Mayıs	7.000 br	5	35.000	41.300/1,18
20 Mayıs	3.000 br	10	30.000	35.400/1,18
26 Mayıs	4.000 br	3	12.000	14.160/1,18

30 Mayıs 14.000 br. satış

10 Mayıs	5.000 br x 4	= 20.000 TL
14 Mayıs	7.000 br x 5	= 35.000 TL
20 Mayıs	2.000 br x 10	= 20.000 TL
		STMM = 75.000 TL

Cevap C

23. Satış Tutarı = 75.000 x 1,40 = 105.000

-----/-----	
Kasa Hesabı	123.900
Yurt İçi Satışlar	105.000
Hesaplanan KDV.	18.900
-----/-----	
Satılan Ticari Malların	
Maliyeti	75.000
Ticari Mallar Hs.	75.000
-----/-----	

Cevap: E

24. İşletmenin, onu oluşturan kişilerden ayrı bir tüzel kişiliğinin olması kişilik temel kavramının gereğidir.

Cevap: B

25. Tahvil satışı, finansman gideri doğurmaz. Tahvil satışındaki olumlu farklar, Menkul Kıymet Satış Kârları Hesabı'nın alacağına; olumsuz farklar ise Menkul Kıymet Satış Zararları Hesabı'nın borç tarafına kaydedilir.

Cevap: E

ÇÖZÜMLER

26. Kar/Zarar

= KDV'siz Satış Tutarı – (Maliyet Bedel – Birikmiş Amortisman)

KDV'siz Satış Tutarı

= 660.000/1.20 = 550.000 TL

Amortisman Payı

= Maliyet Bedel x Amortisman Oranı

2014 yılı amortisman payı

= 800.000 x 0,25 = 200.000

2015 yılı amortisman payı

= 800.000 – 200.000

= 600.000 x 0,25 = 150.000

Birikmiş Amortisman = 350.000 TL

Kar/Zarar

= 550.000 – (800.000 – 350.000)

= 100.000 kâr

Cevap C

27. Kıdem Tazminatı Karşılığı, pasif karakterli bir bilanço hesabıdır. Düzenleyici bir hesap değildir.

Cevap: E

28. Dönem Kârı veya Zararı Hesabına alacak kalanı, vergi öncesi kârı gösterir. Kârın gelir tablosuna aktarma kaydı şöyle olur;

Dönem Kârı veya Zararı Hs.	
Zararı Hs.	4.000
Dönem Kârı Vergi ve Diğer Yükümlülük Karş.	600
Dönem Net Kârı veya Zararı	3.400

Cevap: A

29. Sermaye şirketlerinde temel kâr dağıtım kaydı şöyle olur:

Geçmiş Yıllar Kârları

Ödenecek Vergi ve Fonlar Hs.

Yasal Yedekler Hs.

Ortaklara Borçlar Hs.

Statü Yedekleri Hs.

Olağanüstü Yedekler Hs.

Özel Fonlar Hs.

Personele Borçlar Hs.

Cevap: E

30. Bir varlığın devamlı kullanımından ve yararlı ömrünün sonunda elden çıkarıldığına elde edilmesi beklenen veya bir yükümlülüğün karşılanmasında oluşması beklenen nakit akışlarının bugünkü değeri İŞLETMEYE ÖZGÜ DEĞER'dir.

Cevap: C

31. Tekstil imalatında kullanılan iplik ve düğme endirekt malzeme; kumaş ise direkt malzemedir.

Malzeme alış kaydı

150 İlk Madde ve Malzeme Hs.	16.000
Kasa Hs.	16.000

Malzemenin üretime gönderilmesi

710. Direkt İlk Madde ve Malzeme Gid.	10.000
730. Genel Üretim Giderleri Hs.	6.000
150. İlk madde ve Malzeme	16.000

Cevap: D

ÇÖZÜMLER

32. Satış giderinin 7/B uygulamasında kaydı şöyle olur;

-----/-----	
Dışarıdan Sağlanan Fayda ve Hizmetler Hs.	Kasa
-----/-----	

Cevap: E

33.

Asit Ters Oranı =	Dönen Varlıklar	- Stoklar	
	KVKYK		

Dönen Varlıklar 36.000

Kasa Hesabı	1.800
Yarı Mamuller	3.200
Alacak Senetleri	7.100
Say. ve Tes. Nakl.	800
Ticari Mallar	9.700
Alınan Çekler	2.200
Peşin Öd. Ser. ve Fon.	700
Alicılar	7.000
Gelir Tahakkuklar	2.000
İlk Madde ve Malz.	3.100
Al. Senetleri Reesk.	(1.600)

Stoklar 16.000

Yarı Mamuller	3.200
Ticari Mallar	9.700
İlk Madde ve Malz.	3.100

KVKYK 20.000

Çık. Bono ve Senet.	8.300
Öd. Sos. Güv. Kesint.	5.500
Alınan Değ. ve Tem.	300
Borç Senetleri	8.600
Menkul Kıymet İhraç Farkı	(2.300)
Borç Senetleri Reesk.	(1.950)
Tahvil Anap. Borç. Tak.	1.500

Asit Ters Oranı = $\frac{36.000 - 16.000}{20.000} = 1$

Cevap: D

34.

Finansman Oranı =	Özkaynaklar	
	Toplam Yabancı Kaynaklar	

Özkaynaklar 25.000

Olağanüstü Yedekler	400
Sermaye	20.000
His. Sen. İptal Kârları	1.000
Özel Fonlar	2.200
Statü Yedekleri	1.400

KVKYK 20.000

UUYK 0

Finansman Oranı = $\frac{25.000}{20.000} = 1,25$

Cevap: E

MAKRO AKADEMİ

35.

Otofinansman Oranı =	Kâr Yedekleri	-	Birikmiş Zarar
	Ödenmiş Sermaye		

Kar Yedekleri 4.000

Olağanüstü Yedekler	400
Özel Fonlar	2.200
Statü Yedekleri	1.400

Otofinansman Oranı = $\frac{4.000 - 0}{20.000} = \%20$

Cevap: C

ÇÖZÜMLER

36.

$$\text{Bağımlılık Oranı} = \frac{\text{KVYK – Hazır Değer}}{\text{Stoklar}}$$

Hazır Değerler	4.000

Kasa Hs.	1.800
Alınan Çekler	2.200

$$\text{Bağımlılık Oranı} = \frac{20.000 - 4.000}{16.000} = 1$$

Cevap: E

37. I. Duran varlık satışı, net işletme sermayesini artırır.

II. Banka kredi borcunun ödenmesi, net işletme sermayesini değiştirmez.

III. Senet karşılığında mal alışı, net işletme sermayesini değiştirmez.

Cevap: C

38.

$$\text{Dikey \%} = \frac{\text{Hesap Kalemi}}{\text{Grup Toplamı}} \times 100$$
$$= \frac{30.000}{60.000} \times 100 = 50$$

Cevap: D

39. Kısa Vadeli borç ödeme gücü, Dönen Varlıklar ile Kısa Vadeli Borçların Karşılaştırılması ile olur. Dönen Varlıklar, Kısa Vadeli borçlardan az olduğu için, Kısa Vadeli borç ödeme gücü iyi değildir.

Cevap: D

40. Hesap kaleminin, baz yıla göre yatay yüzdesi şöyle hesaplanır:

$$\text{Yatay \%} = \frac{\text{Cari Yıl – Baz Yıl}}{\text{Baz Yıl}} \times 100$$

Cevap: C